

Postanowienie z dnia 10 stycznia 1997 r.
III AO 3/96

Niemożliwe jest uwzględnienie wniosku o wyłączenie wszystkich sędziów konkretnego sądu (art. 49 KPC) w sytuacji gdy strona składająca wniosek sama oświadcza, że nie ma zastrzeżeń co do ewentualnej bezstronności części sędziów.

Przewodniczący SSN: Adam Józefowicz, Sędziowie SN: Janusz Łętowski (sprawozdawca), Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 1997 r. sprawy z powództwa Władysława Z. przeciwko Skarbowi Państwa-Sądowi Wojewódzkiemu w G. i Sądowi Rejonowemu w G. o ustalenie, na skutek wniosku powoda o wyłączenie sędziów Sądu Wojewódzkiego w G. i sędziów Sądu Apelacyjnego w G. [...]

p o s t a n o w i ł :

o d d a l i ć wniosek

U z a s a d n i e n i e

Władysław Z. wystąpił z powództwem przeciwko Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Wojewódzkiego w G. o ustalenie, iż jest zdolny do pełnienia obowiązków sędziego, ponieważ Prezes tego Sądu wystąpił do Krajowej Rady Sądownictwa o jego odwołanie na podstawie art. 59 § 1 ust. 2 prawa o ustroju sądów powszechnych (uznanie orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego). W dniu 9 września 1996 r. powód wystąpił o wyłączenie od rozpoznawania sprawy wszystkich sędziów Sądu Wojewódzkiego oraz Sądu Apelacyjnego w G. Niektórzy sędziowie Sądu Wojewódzkiego złożyli wnioski o wyłączenie ich od rozpoznawania powyższej sprawy. Co się tyczy sędziów Sądu Apelacyjnego, w swym piśmie z dnia 9 września 1996 r. powód naposał, że zdaje sobie sprawę, iż "część sędziów Sądu Apelacyjnego orzekłaby w sprawie obiektywnie, nie jest jednak w stanie różnicować tych sędziów", dlatego też składa wniosek o wyłączenie wszystkich.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wyłączenie sędziego od rozpatrywania sprawy może nastąpić z mocy samej ustawy (art. 48 KPC) lub też na żądanie sędziego lub wniosek strony (art. 49 KPC), w sytuacji gdy między nim (tj. sędzią) a stroną (lub jej przedstawicielem) zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziego. Dotychczasowe orzecznictwo każe rozumieć powyższy przepis dosyć restryktywnie, a więc tak, iż wcale nie wszystkie stosunki osobiste ze stroną lub jej przedstawicielem (lub też zależności służbowe) mogą uzasadniać wyłączenie sędziego od rozpatrywania sprawy lecz tylko takie, które w oparciu o obiektywne okoliczności mogą

wywołać wątpliwości co do jego bezstronności. Jeśli więc strona stawia wniosek o wyłączenie wszystkich sędziów obu Sądów musi udowodnić istnienie tego rodzaju obiektywnych okoliczności lub przesłanek. Tymczasem powód nawet nie podejmuje próby takiego dowodzenia, lecz wyraźnie pisze, że obiektywnie nie mógłby mieć zastrzeżeń co do bezstronności powyższych sędziów, lecz "nie jest w stanie różnicować wniosku". W tego rodzaju sytuacji wyłączenie sędziów obu Sądów byłoby oczywistym naruszeniem prawa, bowiem żaden przepis nie dopuszcza wyłączenia sędziów "na wszelki wypadek", czego w istocie rzeczy domaga się powód. Można nawet wyrazić zdziwienie, iż powód będąc długoletnim sędzią, występuje z tego rodzaju wnioskiem, wiedząc właściwie z góry (co wynika z jego własnego pisma), że uwzględnienie tak ujętego wniosku byłoby w świetle prawa niedopuszczalne.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy w oparciu o przepis art. 52 § 1 i 2 KPC postanowił, jak w sentencji.

=====